رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

برای اضافه شدن ۱۲۰۰ خوابگاه متاهلی تا پایان امسال آمادگی داریم

می‌خواهیم موانع دریافت تسهیلات از سمت دانشجویان را به حداقل ممکن برسانیم

ابوالفضل مظاهری - فاطمه طاری‌بخش
گروه دانشگاه

بسیاری از دانشجویان مشغول به تحصیل در فضای دانشگاه، به فراخور شرایط و وضعیت‌شان، نیازمند بهره‌مندی از حمایت‌های مختلفی برای تحصیل در مقاطع مختلف هستند. بخش اعظمی از این حمایت‌ها که رنگ و بوی مالی به خود دارد، تحت پوشش صندوق‌های رفاه در فضای وزارتخانه و حتی دانشگاه آزاد اسلامی صورت می‌گیرد. صندوق رفاه هر دستگاه اساسنامه، اعضا و شرح وظایف مشخص اما بعضا متفاوتی دارند.

با این حال همه این صندوق‌ها آن‌گونه که از اسم‌شان پیداست برای فراهم کردن رفاه دانشجویان تلاش می‌کنند. از همین رو مثلا تسهیلات مختلف و متنوعی را طراحی و ارائه می‌کنند تا دانشجویان با استفاده از این امکان با نگرانی کمتری به فعالیت‌های علمی بپردازند.

سوژه اصلی گفت‌وگوی امروز گروه دانشگاه «فرهیختگان»، بررسی فعالیت‌ها و عملکرد صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است که با حضور مدیران و مسئولان این مجموعه صورت گرفته است. چندی پیش علی‌اکبر محمدی رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت، حمید رئیسی معاون تسهیلات و احمدرضا پیروی مشاور امور سرمایه‌گذاری و برنامه‌های اقتصادی صندوق ضمن بازدید از تحریریه «فرهیختگان»، در نشست ۹۰ دقیقه‌ای به سوالات خبرنگاران این رسانه پاسخ گفتند. مشروح گفت‌وگو ما با مدیران صندوق رفاه وزارت بهداشت را در ادامه می‌خوانید.

برای شروع رویکرد صندوق را به‌ویژه در دولت جدید نگاهی می‌اندازیم. اولویت‌های کاری صندوق در این مدت چه بوده است؟

محمدی: عمده نگاه ما نسبت به وظیفه ذاتی صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت، معطوف به همین امر است، یعنی با توجه به اساسنامه صندوق و با توجه به تکالیفی که از نظر قانونی صندوق موظف به انجام آن است به دانشجویان حوزه‌های مختلف و رشته‌های مختلف پزشکی خدماتی ارائه دهد. اگر بخواهیم طبقه‌بندی کنیم به‌طور خاص ۱۶ مورد تسهیلاتی را می‌دهیم که شامل وام تحصیلی مجردی، تحصیلی متاهلی، وام تحصیلی سه‌برابر مجردی، وام تحصیلی سه‌برابر متاهلی، خوابگاه، وام تحصیلی، ودیعه مسکن گروه ۱، گروه ۲ و گروه ۳، خرید تجهیزات الکترونیکی، تولد فرزند، وام شهریه، وام ویژه دستیاران و... می‌شود.

اساسنامه صندوق تاکید خاصی بر تحت‌پوشش قرار دادن دانشجویان بی‌بضاعت دارد. به‌طورکلی تسهیلات صندوق به چه تعداد از دانشجویان علوم پزشکی تعلق می‌گیرد؟

رئیسی: وزارت بهداشت ۲۵۲ هزار نفر دانشجو علوم پزشکی دارد؛ از این تعداد با توجه به اساسنامه که بحث دانشجویان بی‌بضاعت را مطرح می‌کند، حدود ۱۲۰ هزار دانشجو داریم که انواع و اقسام وام‌ها را به آنها پرداخت می‌کنیم. البته در قسمت‌های مختلف این عدد تفاوت دارد، مثلا عمده پرداخت ما وام تحصیلی است، ۹۹ هزار نفر در پرداخت وام تحصیلی داریم و مابقی آنها را در بقیه وام‌ها هستند. تمام دانشجویان هستند اما افرادی که از تسهیلات استفاده می‌کنند، این تعداد است.

مبالغ وام‌ها دانشجویی در سال جاری چه میزان تغییر داشته است؟

محمدی: یکی از وام‌های ارائه‌شده توسط صندوق، وام ازدواج است؛ این وام در سال گذشته ۱۰ میلیون تومان بود و امسال به ۲۵ میلیون تومان رسانده‌ایم. در کل رقم قابل توجهی نیست اما نسبت به ۱۰ میلیون سال قبل، افزایش ۱۵۰ درصدی داشته که این افزایش قابل‌توجه است. سرانه وام تحصیلی مجردی ۵۵۰ هزار تومان در ماه است. سرانه وام تحصیلی متاهلی یک‌میلیون تومان در ماه، وام تخصصی سه‌برابر مجردی یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تومان، وام تحصیلی سه‌برابر متاهلی سه‌میلیون تومان، تسهیلات اولاد نیز امسال به ۴۰۰ هزار تومان در ماه رسید؛ برای وام دستیاری حدود ۵۵۰ میلیون تومان، برای وام ضروری جمع وعنوان شش‌میلیون تومان، برای وام ضروری سه‌برابر حدود شش‌میلیون تومان، وام ضروری دوبرابر چهارمیلیون تومان، تجهیزات الکترونیکی (خرید لپتاپ) ۲۰ میلیون تومان وام ازدواج ۲۵ میلیون تومان، تولد فرزند دانشجو شش‌میلیون تومان و کمک‌های بلاعوض برای هر دانشجو ۱۰ میلیون تومان در نظر گرفتیم.

رئیسی: بحث دوبرابر و سه‌برابر شدن وام‌ها برای دانشجویان نخبه است و براساس آیین‌نامه برخی دوبرابر و برخی سه‌برابر وام می‌گیرند.

از تعداد وام‌ها و تسهیلات ارائه شده بگویید. پرمخاطب‌ترین وام صندوق کدام است؟

محمدی: ما برای عملکرد سال ۱۴۰۰، وام ودیعه مسکن به هزار و ۳۲۹ نفر، وام دستیاری به هشت‌هزار و ۳۸۸ نفر، وام تحصیلی و استعدادهای درخشان پرمخاطب‌ترین تسهیلات صندوق است که ۹۱ هزار و ۷۶۴ نفر از آن استفاده کردند.

رئیسی: یک‌ترم پنج‌نوبتیه ماه و ترم دوماهه دیگر چهارنوبتیه ماه است و دوراقه ۱۰ ماه پراختی داریم و دوماه پرداخت نمی‌کنیم، مثلا یک دانشجوی متاهل ما ۱۰ میلیون تومان درطول یک‌سال می‌گیرد. مناقصه بیمه تکمیلی درمانی نیز در اواخر برج ۱۰ صورت گرفت و برج‌های ۱۱ و ۱۲ به دانشگاه‌ها ابلاغ و از انتهای اردیبهشت سال ۱۴۰۱ شروع شده و تا الان ۵۶۸ نفر ثبت‌نام کرده‌اند.

محمدی: چون شروع سال تحصیلی از مهرماست، استقبال از این به بعد بیشتر خواهد شد. ظرفیت ما به‌اندازه تمامی دانشجویان است و هر تعداد که ثبت‌نام کنند، قطعا وام خواهند گرفت. وام ضروری به ۲۳ هزار و ۹۲۳ نفر، وام ازدواج سه هزار و ۳۶۹ نفر و وام تولد فرزند به ۳۲۴ نفر داده شده است.

سه‌هزار و ۴۷۶ فقره تسهیلات به دانشجویان دستیاری و Ph.D در قالب وام دستیاری از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا به امروز پرداخت کردیم. وام پرداخت عنایت که تا سقف شش‌میلیون تومان است به سه‌هزار و ۳۰۰ دانشجو تا به الان پرداخت شده است. پرداخت وام تحصیلی نیمسال دوم ۱۴۰۰ هزینه‌هایی است که می‌توانم به آن اشاره کنم. پرداخت وام بلاعوض به دانشجویان بسیار مهم است، به‌خصوص دانشجویانی که براساس اساسنامه در دسته دانشجویان نیازمند و از لحاظ مالی در دسته ضعیف قرار می‌گیرند. برنامه‌هایی نیز داریم که در این ماه درخصوص کمک‌های بلاعوض به دانشجویان در حضور وزیر بهداشت اعلام خواهد شد.

برای امسال چه مبلغی برای ارائه تسهیلات درنظر گرفته شده است؟

محمدی: درمجموع قریب به ۴۴۵ میلیارد و ۶۳۰ میلیون تومان وام برای امسال درنظر گرفته‌ایم.

رئیسی: با توجه به عملکرد پارسال ما برآوردی داریم که با افزایش ظرفیت و سرانه‌ها که نسبت به پارسال ۳۰ درصد افزایش داشتند، تعیین شده است.

محمدی: هیات امنای ما سالانه بررسی می‌کند و اعدادی که گفته شد برای سال تحصیلی پیش رو است.

مبنای محاسبات شما سال تحصیلی نیست؟

رئیسی: بله، ما عملکردی در سال قبل داشتیم و یک‌ترم ما در دوسال مالی مشترک است، عملکرد سال قبل را به اضافه دو آیتم جدید تعداد دانشجو و عملکرد ما از لحاظ تعدادی مثل سال قبل است و از نظر ریالی ۳۰ درصد افزایش دارد.

محمدی: این اعداد برای سال تحصیلی ۱۴۰۱ تا پایان است.

همکاری شما با موسسات خارجی مالی چگونه است و چه میزان از پتانسیل این موسسات استفاده می‌کنید؟

محمدی: پرداخت وام ویژه دستیاری با همکاری بانک قرض‌الحسنه انجام شده و تعدادی که استقبال می‌کنند قطعا افزایش خواهد داشت. ما درحال حاضر از نظر زمانی پنج‌ماه کار کردیم.

رئیسی: اتفاق دیگری که رخ داد استفاده از امکانات مجتمع فرهنگی، رفاهی، آموزشی و ورزشی خرازآباد بود. برای اولین‌بار ما این محل را به‌صورت تخصصی در اختیار وزارت بهداشت علی‌الخصوص معاونت فرهنگی-دانشجویی وزارت قرار دادیم و اردوهای تخصصی در حوزه‌های مختلف برای قریب به هزار نفر از دانشجویان و بخشی از اساتید در این مجتمع برگزار شد. این موضوع در جهت تغییر رویکردی بود که به آن اشاره کردید. ما از این ظرفیت در کارهای فرهنگی و اردوهای دانشجویی استفاده کردیم و آن را از بالقوه به بالفعل رساندیم. در حوزه‌ها مختلف و اردوهای مختلف با توجه به اینکه ما در آنجا اکمکانات ورزشی، استخر، زمین چمن طبیعی و سالن ورزشی فوتسال والیبال، بسکتبال، والیبال ساحلی و موارد‌ی از این دست را نیازمند داشتیم، توانستیم از این ظرفیت‌ها برای اردوهای دانشجویی استفاده کنیم که بی‌سابقه است.

اتفاق دیگری که می‌توانم به آن اشاره کنم با توجه به ابلاغ برنامه‌های مرتبط با قانون جوانی جمعیت به‌خصوص ابلاغ بندهای ۷ و ۸ این قانون مترقی، ما در واقع افزایش وام ازدواج دانشجویی را با نگاه به این قانون از ۱۰ میلیون به ۲۰ میلیون تومان داشتیم. تسهیلات فرزندآوری را از سه‌میلیون تومان به شش‌میلیون تومان رساندیم. سرانه حق اولاد را از ۲۰۰ هزار تومان در ماه، به ۴۰۰ هزار تومان در ماه رساندیم و بحث خدمات تحصیلی و ودیعه تکمیلی را با نگاه به این قانون شروع کردیم. به‌خصوص بهره‌مندی دانشجویان دستیاری و Ph.D از خدمات درمان نایاروری از طریق بیمه تکمیلی در این قانون فرا می‌گیرد. ما با نگاه به دغدغه‌های مقام معظم‌رهبری در حوزه جوانی جمعیت این موارد را انجام دادیم و این نگاه ما را تشویق کرد که واردِ این عرصه شویم.

رئیسی: وام ازدواج یا فرزندآوری را برای اولین‌بار در صندوق ایجاد شد. می‌توان گفت که این چهار آیتم یکجا ویژه صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت در جهت اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت است. در آن موارد مختلفی وجود دارد اما در جهت تولیدی صندوق پکیجی تهیه و در هیات‌ها امنا مصوب کردیم و هدیه ویژه‌ای از طرف صندوق رفاه به دانشجویان مطلقا است.

محمدی: این مورد نیز از آیتم‌هایی است که با توجه به تغییر رویکردی که اشاره شد، صورت گرفته است. نکته مهم افزایش مبلغ و تعداد تسهیلات وام ودیعه مسکن است. ما شهرها را به سه‌گروه تقسیم کرده‌ایم که گروه اول تهران است و با توجه به مصوبه هیات امنا درحال حاضر ۷۰ میلیون به هر دانشجو می‌دهیم و اگر زوج دانشجو باشند، تا ۱۵۰ میلیون تومان ودیعه مسکن می‌دهیم.

گروه دوم شهرهایی مانند مراکز استان‌ها است که ۶۰ میلیون تومان وام ودیعه مسکن خواهند گرفت و اگر زوج دانشجو باشند تا ۹۰ میلیون تومان است. در سایر شهرستان‌ها ۵۰ میلیون تومان است که اگر زوجین دانشجو باشند تا ۷۰ تا ۷۵ میلیون تومان قادر به ارائه تسهیلات هستیم. البته امیدواریم سازمان برنامه‌وبودجه کشور که تا الان به صندوق لطف داشتند، ۱۲ لطف خود را تداوم دهند، ظرفیت افزایش تسهیلات را تا ۱۵۰ میلیون تومان داریم. این مورد با تدبیر سازمان برنامه‌وبودجه است و اگر این را در اختیار ما بگذارند این ظرفیت را ایجاد خواهیم کرد. درحال حاضر صندوق پیگیر اجرای مواد ۷ و ۸ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت است که همان چهارآیتمی را که رئیسی اشاره کردند تا بسه الان در یک برنامه و پکیج آورده‌ایم و درحال ارائه این تسهیلات هستیم.

بخشی از حوزه فعالیت صندوق هم مربوط به خوابگاه‌هاست. در این حوزه چه اقدامات را صندوق رفاه وزارت بهداشت انجام داده یا در دست اقدام دارد؟

یکی از قدم‌ها، ابلاغ ۴۰ میلیارد تومان در جهت تعمیر و تجهیز خوابگاه‌های دانشجویی است که به دانشگاه‌های کل کشور اعلام شده است. این ۴۰ میلیارد تومان توانست کمک قابل توجهی برای تجهیز و تعمیر خوابگاه‌های ما داشته باشد و درکنار این مطلب به‌عنوان یک آیتم کلی، برنامه توسعه و ارتقای خوابگاه‌های دانشجویان به‌ویژه خوابگاه‌های متاهلی جزء ضرورت کار ماست.

رئیسی: یکی از تکالیفی که در قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده در ماده ۷ آمده است؛ بحث ساخت خوابگاه‌های متاهلی است. ما در وزارت بهداشت ۲۵۲ هزار دانشجو داریم و از این تعداد ۸۵ هزار تخت خوابگاهی داریم و ۸۰ باب خوابگاه متاهلی داریم. در وزارت بهداشت، ۴۷ هزار زوج داریم که بسرای این تعداد تنها ۸۰۷ باب خوابگاه داریم و می‌توانیم خدمات درمان در ماده ۷، بحث تامین مسکن برای این زوج‌ها مطرح شده است. تمهیدات و اقداماتی توسط سازمان برنامه و بودجه نیز در این حوزه به دانشجویان کمک بیشتری کنیم.

رئیسی: ببینید دستیار ما هیچ وامی غیر از وام‌های ضروری نمی‌گرفت. بحث وام دستیاری و Ph.D که ۲۰ میلیون تومان است، با این رویکرد شروع شد که دانشجویان مقاطع دستیاری و Ph.D هزینه‌های بالایی دارند. امسال سال دوم اجرایی شدن این طرح است. موضوع دیگر این است که ما یک بودجه پیشنهادی داریم که هر سال در این فصل پیشنهاد می‌شود و بر اساس نیازسنجی که این دانشگاه‌ها دارند، و قسمی که مدنظرمان است، افزایش پیدا می‌کند که تامین نظر دانشجویان اتفاق بیفتد و ما پیشنهاد می‌دهیم. مثلا در سال گذشته اعتباری که برای ما مصوب شد، حدود ۵۰۰ میلیارد تومان بود، اما پیشنهاد ما هزار میلیارد تومان بود. نسبت به سال ۱۴۰۰ ما ۸ درصد رشد پیدا کردیم، اما در اصل بودجه باید دوبرابر می‌شد تا بتوانیم به تأمین نظر دانشجویان برسیم. اتفاقاتی که در سال‌های اخیر افتاده است، بحث

یکی از دغدغه‌های مهم دانشجویان وام است. یکی از انتقاداتی که دانشجویان دارند عمدتا این است که مبلغ وام‌ها قابل توجه نیست و در واقع کارآمدی لازم را ندارند. خصوصا با افزایش هزینه‌ای که در سال‌های اخیر اتفاق افتاده است. برنامه شما برای این مورد چیست؟

محمدی: ما وام‌ها را تا ۳۰ درصد افزایش دادیم. در واقع همان مبلغ وام، ظرفیت افزایش تسهیلات را تا ۱۵۰ میلیون تومان رسید یا وام دستیاری که به ۲۰ میلیون تومان رسید، در همین راستا بود، که به ۱۵۰ درصد افزایش در بحث وام داشته باشیم. درست است که ۲۵ میلیون تومان چیز خاصی نیست اما ۱۵۰ درصد افزایش داشته است. از سمت دیگر نیز امسال حداقل ۲۰ درصد افزایش ورودی دستیاران را داریم و به این معنی است که ما نسبت به سال گذشته فقط ۲۰ درصد خام نیست و تعداد دانشجویان بیشتر شده است. ما باید بحث دستیاری و پزشکی را نیز درنظر بگیریم. در واقع این افزایش ۳۰ درصد اگر با شرایط سال‌های گذشته بود، شاید ۵۰ درصد لحاظ می‌شد. اما عملا با توجه به تعداد دانشجویانی که ما در حال حاضر برای سال جدید داریم و با افزایش ۲۰ درصد مواجه هستیم سر شکن شدیم.

ضمن این که «البته» در حد برنامه‌ریزی اولیه است. ما برنامه‌هایی داریم که بتوانیم با برخی از بانک‌ها تفاهمنامه‌هایی را امضا کنیم تا بتوانیم این افزایش مقدار وام‌ها نیز به‌خصوص برای دانشجویان دستیاری و Ph.D لحاظ کنیم، ما پیگیر این مورد هستیم و با برخی از بانک‌ها نیز به صورت مقدماتی صحبت کردیم. احتمالا به‌صورت پایلوت در یکی از دانشگاه‌ها آن را اجرا کنیم. این طرح خام است البته کارشناسی شده است و از نظر صندوق قابلیت اجرا دارد. اما نکته آن این است که ما باید زمینه‌سازی را در دانشگاهی که پایلوت است، شروع کنیم. اما از نظر قوانین و مقدمات کار مشکلی ندارد. سعی می‌کنیم که هرچه زودتر در این ترم اجرایی شود. اما به نوع نگاه سازمان برنامه‌وبودجه نیاز دارد و در این موضوع بسیار مهم است که سازمان برنامه‌وبودجه نیز بتواند ما را بسویت کند تا بتوانیم حداقل در این حوزه به دانشجویان کمک بیشتری کنیم.

رئیسی: ببینید دستیار ما هیچ وامی غیر از وام‌های ضروری نمی‌گرفت. بحث وام دستیاری و Ph.D که ۲۰ میلیون تومان است، با این رویکرد شروع شد که دانشجویان مقاطع دستیاری و Ph.D هزینه‌های بالایی دارند. امسال سال دوم اجرایی شدن این طرح است. موضوع دیگر این است که ما یک بودجه پیشنهادی داریم که هر سال در این فصل پیشنهاد می‌شود و بر اساس نیازسنجی که این دانشگاه‌ها دارند و قسمی که مدنظرمان است، افزایش پیدا می‌کند که تامین نظر دانشجویان اتفاق بیفتد و ما پیشنهاد می‌دهیم. مثلا در سال گذشته اعتباری که برای ما مصوب شد، حدود ۵۰۰ میلیارد تومان بود، اما پیشنهاد ما هزار میلیارد تومان بود. نسبت به سال ۱۴۰۰ ما ۸ درصد رشد پیدا کردیم، اما در اصل بودجه باید دوبرابر می‌شد تا بتوانیم به تأمین نظر دانشجویان برسیم. اتفاقاتی که در سال‌های اخیر افتاده است، بحث

افزایش هزینه‌ها و اجاره‌بها است که دانشجوی ما خانه‌ای می‌گرفت و چند نفر با هم بودند، اما در حال حاضر مقداری فشارها بر دانشجو بیشتر شده است که فشار روی صندوق نیز طبعا بیشتر می‌شود. نکته دیگری که وجود دارد این است که ما نمی‌توانیم تمام دانشجویان را کاور کنیم. ما روشی سنتی برای اعتبارسنجی و پیدا کردن دانشجوی نیازمند داشتیم که درحال حاضر آن را آکادمیک می‌کنیم، شاخص‌هایی آن آماده شده است و به سمت‌وسویی می‌رویم که نوع تسهیلات و مقادیر را تغییر دهیم و دانشجویان را بشناسیم. برای مثال کاری که می‌کنیم به این صورت است که یک دانشجوی لیسانس احتیاج به ۲ میلیون تومان در ماه داشته باشد، اما دانشجوی لیسانس دیگری نیاز داشته باشد که یک‌ونیم میلیون تومان بگیرد. ما درحال هدفمند کردن این مورد هستیم و روی روش‌های جدید کار می‌کنیم که امیدواریم خروجی آن بخشی از انتقادات دانشجویان را پوشش می‌دهد.

محمدی: ضمن اینکه با توجه به شرایط اقتصادی جامعه شما هرچقدر که افزایش وام داشته باشید، باز هم عمق نیازها به‌حدی زیاد است که عملا به‌عنوان یک صندوق برای امرار معاش دانشجویان کمک کننده هستیم. برای اینکه بتوانیم تمامی نیازها را تأمین کنیم، قطعا هم چنین هدفی نه در اساسنامه ما وجود دارد و نه هیچ شرکت و سازمان و وزارتخانه‌ای، حتی بزرگ‌ترین بانک‌ها نیز قادر نخواهند بود که عمق نیازها را برطرف کنند.

با توجه به نکاتی که گفتید قرار است تغییری در جمعیت مخاطب صندوق داشته باشیم؟

محمدی: با توجه به اساسنامه صندوق که قید کرده است به دانشجویانی که مستحق و بی‌بضاعت هستند، تا الان از حدود ۲۵۰ هزار دانشجو، ۱۲۰ هزار نفر براساس فاکتورها و مواردی که وجود دارد شناسایی می‌شوند و آنها از طریق دانشگاه‌ها به صندوق معرفی می‌شود و با توجه به نوع نیازشان از بسته وام‌هایی که وجود دارد، می‌توانند استفاده کنند. اما در این چندماه این دو مورد‌ی که گفته شد درخصوص دانشجویان دستیاری و Ph.D کام بسیار بزرگی بوده است، دانشجویان پزشکی گاهی تا ۱۲ سال دانشجو هستند و براساس نوع تخصص‌شان از این نظر ما با زمان طولانی دانشجویی سروکار داریم. تفاوت ما با وزارت علوم نیز همین است و دانشجویان طی ۴ و ۶ یا ۷ سال دانشجو هستند. درحال حاضر ما سعی می‌کنیم با تیم متخصصی که در صندوق رفاه وجود دارد به‌دنبال تسهیل این روند باشیم. به‌دنبال این هستیم موانعی که در دریافت تسهیلات از سمت دانشجویان است را به حداقل ممکن برسانیم و دانشجو به‌راحتی بتواند به چیزی که حقش است، برسد.

بازپرداخت وام‌های دانشجویان و وضعیت بازپرداخت‌ها چطور است؟

محمدی: بعد از فارغ‌التحصیلی بازپرداخت می‌کنند، چون دانشجویان تسلیتا به فاصله کوتاهی بعد از فارغ‌التحصیلی وارد بازار کار می‌شوند و درآمد نسبتا

ادامه در صفحه ۵

ادامه از صفحه ۴

مناسبی نیز دارند، درنتیجه ما در بحث برگشت تسهیلات معمولا موفقات زیادی نداریم، البته رقم آن مشخص است. معوقات داریم اما به‌صورت کلی مشکلی نداریم. دانشجویان زمانی که بخواهند شماره نظام پزشکی و شماره نظام پرستاری بگیرند و استخدام شوند، غیر از فارغ‌التحصیلی که گام اول است، باید تسویه‌حساب صندوق رفاه را داشته باشند. جالب است من خاطرم نبود که زمانی وامی از صندوق رفاه گرفته بودم. ما در وزارت بهداشت مدیر دانش‌آموختگان داریم که او گفت سالی که فارغ‌التحصیل شدم بدهی به صندوق رفاه داشتم که آن را تسویه کردم. اخیرا که داشتم کیفم را نگاه می‌کردم، برگه تسویه‌حساب صندوق رفاه را پیدا کردم. منظور من این است که تا حدی سیستم آگاه هوشیار و نسبت به سوابق تسهیلات مسلط است که این مشکل پیش نمی‌آید. از این نظر معمولا مشکلی نداریم.

در بحث پرداخت کماکان تعهد محضری از دانشجویان گرفته می‌شود؟

رئیسی: بله. تعهد محضری و بحث پروانه‌های کسب را داشتیم، البته قبلا مغازه‌داران می‌توانستند ضامن دانشجوی ما شوند، اما یک وکیل نمی‌توانست. پزشک ما با پروانه مطب نمی‌توانست و رشته‌هایی که پروانه برای آنها صادر می‌شد. این موارد در مصوبه اخیر اصلاح شد و دامنه ضامن‌ها بالا رفت اما قبلا برای دانشجو بسیار سخت‌تر بود. درحال حاضر دامنه ضامن‌ها اضافه شده است.

با توجه به تصمیم اخیر وزارت اقتصاد در حوزه وام‌های خرد بدون ضامن، مجموعه صندوق رفاه در این زمینه برنامه‌ریزی ندارد؟ مخصوصا وام‌هایی که عدد و رقم محدودی دارد.

محمدی: صندوق رفاه به‌صورت هیات امنایی مدیریت می‌شود و تابع قوانین خودش است که طبق اساسنامه و مصوبات هیات‌امنا است. در این حوزه قوانین قبلی را داریم اما این موضوع قابل بررسی است.

رئیسی: ما در دایره ضامن‌ها مشکل داشتیم که آن را افزایش دادیم. اتفاق خوبی که افتاد این است که نیاز نیست ضامن به شهر دانشجو مراجعه کند، بلکه از طریق سامانه می‌تواند انجام شود. این از تصمیمات اخیر صندوق است و به‌خصوص در دستیاری اجرایی شده است. ما می‌پرسیم که فرد کجا می‌تواند مدرک ضمانت را اسکن کند و هرجایی که بگوید قبول می‌کنیم. قبلا باید در محل می‌رفتند.

یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌ها، حضور دانشجویان جدید با توجه به افزایش ظرفیت‌ها در فضای خوابگاه‌ها و مباحث رفاهی است. احتمال می‌رود که چه در مباحث رفاهی و از امور غذایی تا خوابگاه گرفته و مباحث آموزشی که به‌وجود می‌آید. در این حوزه صندوق رفاه برنامه‌ای برای مباحث رفاهی و افزایش ظرفیت‌ها دارد؟

محمدی: ما یکی از آیتم‌هایی که در بحث خوابگاه‌ها داریم، افزایش ردیف کمک به بهبود و ارتقای خوابگاه‌های دانشجویی به‌خصوص دانشجویان متأهل است. اشاره کردم که امسال ۴۰ میلیارد تومان برای این موضوع اختصاص دادیم. ضمن اینکه پیگیر هستیم که از بند الف تبصره ۲ قانون بودجه استفاده کنیم تا دانشگاه‌ها وام بگیرند و برای بحث خوابگاه‌ها از آن وام استفاده کنند. موافقت اصولی نیز به مقدار هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از بانک‌ها عامل برای خرید، تکمیل، تجهیز و ساخت خوابگاه‌های دانشجویی به‌ویژه برای دانشجویان متاهل گرفتیم. تاکنون با دانشگاه‌های علوم پزشکی توانستیم این موافقت را بگیریم و حدود ۷۴۶ میلیارد تومان را جذب کنیم.

رئیسی: ببینید ما از دوسال قبل کاری را آغاز کردیم و آمدیم بررسی کردیم که چه میزان پروژه خوابگاهی در سطح کشور داریم، متوجه شدیم که ۳۰ هزار تخت خوابگاهی یا پروژه‌ای داریم که شروع شده است، اما ۱۰ تا ۹۵ درصد پیشرفت داشته است. از این ۳۰ هزار تخت بر اساس آمارها برآوردی که ما داشتیم چیزی در حدود ۱۹ هزار و ۶۰۰ تخت را در ظرفیت بانکی بند الف تبصره ۹ قرار دادیم. یعنی به دانشگاه گفته شد، ما از این ۵۰ درصد پیشرفت برای شما از بانک عامل مجوز می‌گیریم و آن را تکمیل کنید. خوشبختانه تا الان حدود ۷ هزار تخت بهره‌برداری شده است. بخشی از اعتبارات دولتی و بخشی از اعتبارات بانکی تأمین شد. برای مابقی نیز برنامه داریم، شما اگر ۳۰ هزار تخت را با ۸۵ هزار تخت موجودی که قبل و بعد از انقلاب وجود داشته است مقایسه کنید، می‌فهمید که کار بزرگی است. اگر بتوانیم ۳۰ هزار تخت را تا ۲ سال آینده به نتیجه برسانیم، کار بزرگی انجام شده است. البته این مورد شامل خوابگاه متاهلی و قانون حمایت از خانواده نمی‌شود و فعلا در بخش خوابگاه‌های مجردی قرار دارم. برای تک‌تک این ۳۰ هزار تخت برنامه داریم و درحال پیگیری آنها هستیم.

پرونده این ۳۰ هزار تخت تا چه زمانی بسته می‌شود؟

رئیسی: با بحث قانون حمایت از خانواده و... انتظار داریم تا ۳ سال آینده پرونده این ۳۰ هزار تخت بسته شود، البته منهای خوابگاه‌های متاهلی و حمایت از خانواده و خوابگاه‌های جدیدی که قرار است اضافه شود.

در این بخش، ظرفیت‌های جدید به چه صورت برنامه‌ریزی شده است؟

رئیسی: کار مشترکی با صندوق وزارت علوم انجام دادیم و به این نتیجه رسیدیم که سازمان برنامه از ما قبول کرد. ما ۱۰۰ هزار خوابگاه باید در کشور ظرف ۵ سال بسازیم. ۷۵ هزار تخت متاهلی وزارت علوم و ۲۵ هزار تخت وزارت بهداشت باید بسازد. واحدهای این خوابگاه‌ها ۶۰ متر است که ۲۵ هزار آن برای وزارت بهداشت است که سالی ۵ هزار تخت باید داشته باشیم. در ماده ۷ قانون، حمایت از خانواده و جوانی جمعیت نیز دیده شده است که ساز و کار آن باید فراهم شود که سازمان برنامه نیز درحال پیگیری است. مثلا وزارت بهداشت ۸۰۷ باب متاهلی دارد و اگر بخواهد سالی ۵ هزار به این مجموعه اضافه شود، چه تعداد زیادی است.

محمدی: شما فکر کنید ما در این سال‌ها تنها ۸۰۷ باب داشتیم و باید در ۵ سال، ۲۵ هزار تا به آن اضافه شود.

به‌نظر شما شدنی است؟

محمدی: این مورد کار تیمی است، یعنی اینکه اگر از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده شود، مطمئن باشید که امکان‌پذیر است. غالب دانشگاه‌ها زمین دارند و اغلب دانشگاه‌ها نیز معاونت و مدیریت فنی مهندسی دارند. ضمن اینکه نکته فوق‌العاده مهمی اینجا وجود دارد که ظرفیت‌هایی وجود دارد که بالفعل نشده است. طبق محاسبه ما حدود هزار و ۲۰۰ تخت می‌توان با ظرفیت‌های موجود اضافه کرد. این ظرفیت‌ها مثلا این‌طور است که در یکی از دانشگاه‌ها ساختمان وجود دارد، اما بلااستفاده مانده است. یعنی اگر ۳ یا ۴ میلیارد خرج آن شود، می‌توان به‌عنوان خوابگاه از آن استفاده کرد. یکی از دانشگاه‌ها درحال حاضر تعداد قابل توجهی ظرفیت دارد و تنها نیاز به تجهیز دارد. ما از این ظرفیت‌های موجود اگر استفاده کنیم درصد قابل توجهی بستر برای خوابگاه‌های متاهلی به‌وجود می‌آید.

فکر می‌کنید تا آخر سال عدد خوابگاه‌های متاهلی به چه تعداد می‌رسد؟

محمدی: اگر اعتبارات داده شود ما می‌توانیم هزار و ۲۰۰ تخت متاهلی تا آخر سال به ظرفیت خوابگاه‌های موجود متاهلی در اقصی نقاط کشور اضافه کنیم. سازمان برنامه‌وبودجه نه الان واقعا با ما همکاری کرده است اما می‌نیاز به تداوم این همکاری داریم. با توجه به تمام محدودیت‌ها این سازمان نهایت لطف و همکاری را داشته است. اگر نگاه ویژه به صندوق ادامه داشته باشد ما این آمادگی را داریم که ۱۲۰۰ تخت را تا پایان امسال به ظرفیت خوابگاه متاهلی اضافه کنیم.

رئیسی: ما پیشنهادی به سازمان برنامه دادیم و گفتیم که ما ساختمان‌های بلااستفاده و مازاد داریم و می‌توانیم تبدیل کاربری دهیم. ساختمان اداری داریم که جابه‌جا شده است و تغییر کاربری می‌دهیم و به‌بریز مشخص که هزار و ۲۰۰ باب با استاندارد ۶۰ متر ایجاد می‌شود. مبلغی نیز نیاز داریم اگر اعتبار آن تامین شود. مثلا ساختمانی تحت عنوان محل استان پزشکان متخصص داشتیم که درحال حاضر از آن استفاده نمی‌شود و سیاست‌ها تغییر کرده است، قبلا در مجتمع ستادی و اداری ساخته می‌شد. اما درحال حاضر در کنار بیمارستان ساخته می‌شود. این ساختمان بلااستفاده مانده است و اگر تعمیر شود ۱۶ باب متاهلی از آن درمی‌آید.

محمدی: خود دانشگاه‌ها به اعلام کردند که ما چنین ظرفیتی داریم و شما به اعتبار دهید تا در اختیار دانشجویان بگذاریم.

پس ۲۳ هزار تخت مجردی و ۲۵ هزار تخت متاهلی اضافه خواهد شد. درمجموع سه هزار و ۴۰۰ هزار ظرفیت برای خوابگاه مجردی و متاهلی تا ۱۴۰۵ باید به‌وجود می‌آید.

رئیسی: تمامی این موارد بستگی به اعتبارات دارد. یعنی اگر اعتبارات در ابتدای سال تامین می‌شد، هزار و ۲۰۰ باب آن آماده بود، اما سازمان برنامه قول همکاری را در این زمینه به ما داده است.

در بحث سرمایه‌گذاری خود صندوق تا چه اندازه می‌تواند ورود کند؟ اساسا صندوق چرا سرمایه‌گذاری می‌کند و تا چه حد اجازه دارد ورود کند؟

محمدی: طبق اساسنامه صندوق ما در حوزه سرمایه‌گذاری به‌صورت مجوزدار اجازه داریم. برگشت سود این سرمایه‌گذاری نیز در قالب وام‌ها می‌رود. دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور و مجموعه وزارت بهداشت نیز روی این مورد نظارت دارند. ما کمیسیون سرمایه‌گذاری داریم که نماینده وزارت اقتصاد، نماینده سازمان برنامه‌وبودجه و نماینده وزیر بهداشت در آن عضو هستند و درواقع ۳ نهاد مختلف در آن عضو هستند و دستور کار دارند. اما بزرگ‌ترین جایی که عنوان واحد سرمایه‌گذاری ما است مجتمع خرازآباد است و این مجتمع مربوط به مجموعه سرمایه‌گذاری ما است. بخش درآمدی آن صرف وام‌های دانشجویی می‌شود. یعنی ما هرچه درآمد از خرازآباد داریم مستقیم صرف هزینه دانشجویان می‌شود. این م